

CURS DE PEDAGOGIE

Conf. univ. dr. Adriana NICU

Nivelul I

- Introducere în pedagogie
- Teoria și metodologia curriculum-ului
- Teoria și metodologia instruirii
- Teoria și metodologia evaluării

Introducere în pedagogie

1. **Pedagogia - știință a educației**
2. **Educația în societatea contemporană**
3. **Educabilitatea**
4. **Dimensiunile educației**
5. **Sistemul de învățământ din România**

EDUCABILITATEA

- **Conceptul de educabilitate**
- **Teorii privind educabilitatea**
- **Ereditatea**
- **Mediul**
- **Educația**

Conceptul de educabilitate

- **Educabilitatea** reprezintă potențialul de formare umană sub influența factorilor de mediu sau educaționali.

Perspectivă de abordare a educabilității

- **biologică** - disponibilitatea genotipului uman în favoarea formării fenotipice individuale;
- **filosofică** - libertatea individului de a se forma, aproape nelimitat, dar conștient de perisabilitatea sa individuală;
- **pedagogică** - ansamblul posibilităților de a influența cu mijloace educative formarea personalității fiecărui individ uman.

Educabilitatea se manifestă în relația

E d u c a t o r

- ✓ competențe general umane: echilibru biopsihic, însușiri de personalitate, experiență de cunoaștere și de viață, disponibilitate de a comunica
- ✓ competențe profesionale: cultură generală, cultură de specialitate
- ✓ competențe didactice: tact pedagogic, stil didactic

E d u c a t

- ✓ echilibru biopsihic;
- ✓ capacități cognitive, afective și volitive;
- ✓ experiență de cunoaștere în curs de constituire;
- ✓ disponibilitate de a comunica și de a răspunde solicitărilor;
- ✓ capacitate de a recepționa, prelucra și integra experiența transmisă

Teorii privind educabilitatea

Raportul înnăscut – dobândit:
problemă fundamentală a psihologiei dezvoltării

Teoriile ereditariste

- teoria preformaționistă
- teoria „criminalului înnăscut” (C. Lombroso)

Teoriile ambientaliste

- teoriile behavioriste

Teoria dublei determinări

- teoria constructivismului

Ereditatea - premisă naturală a dezvoltării psiho-individuale

- fenomenul transmiterii informației genetice de la ascendenți la descendenți
- premisă necesară, dar nu suficientă pentru dezvoltarea personalității individului
- acțiune probabilistă, oferind fie un potențial genetic normal ce trebuie valorificat, fie un potențial genetic deficitar ce poate fi compensat în diverse grade

Mediul – cadru socio-uman al dezvoltării psiho-individuale

Mediul - ansamblul elementelor naturale, sociale, culturale ce ne înconjoară și cu care omul este în interacțiune permanentă pe tot parcursul vieții sale.

- mediul fizico-chimic și biotic
- mediul socio-uman
  - ❖ mediul proximal
  - ❖ mediul distal

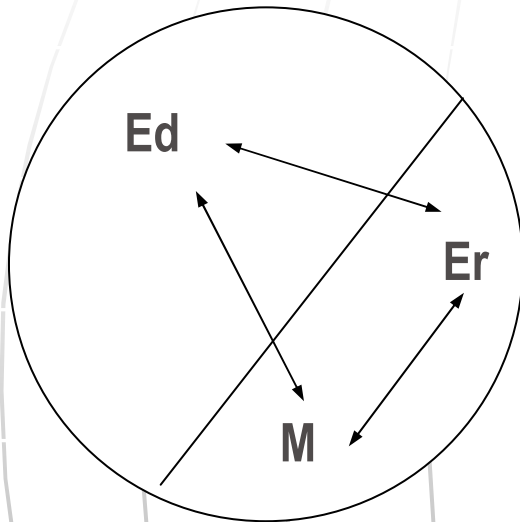
Acționează aleatoriu, probabilist, putând fi, în egală măsură, o șansă a dezvoltării sau un blocaj al acesteia.

Educația – factor determinant al dezvoltării psiho-individuale

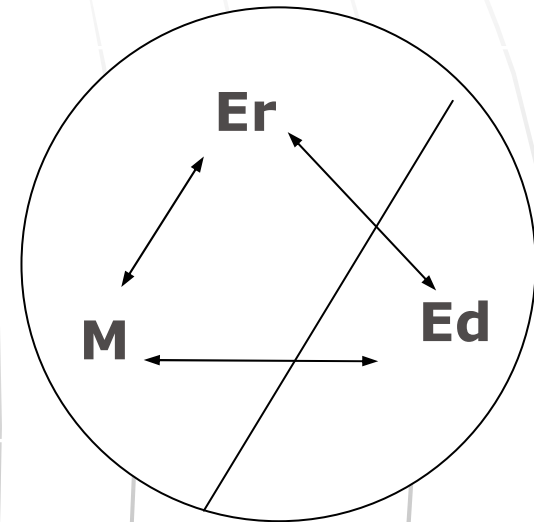
- mediază între potențialitatea de dezvoltare, propusă de ereditate și oferta de posibilități a mediului;
- organizator de proces sau operator special al personogenezei;
- include un sistem complex de acțiuni și influențe de natură formativă și informativă și are rol hotărâtor în formarea personalității umane.

Atitudini pedagogice

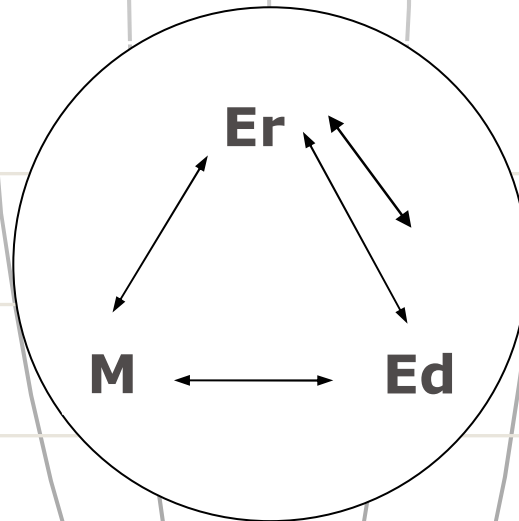
Optimism

Scepticism

Realism

Optimismul pedagogic

Erasmus din Rotterdam

1466-1536

Cultura reprezintă un proces de umanizare a pornirilor instinctuale, iar educația reprezintă sursa tuturor virtuților.

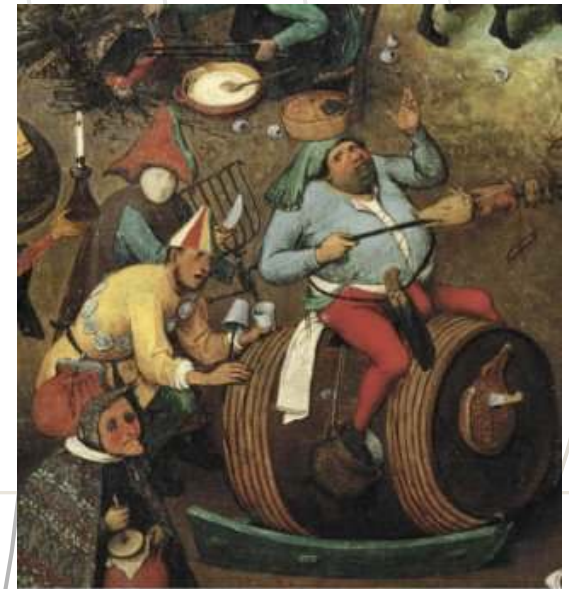
Optimismul pedagogic

François Rabelais

1483-1553

**Natura este bună și
generoasă, iar omul este
construit după modelul ei**

PENGUIN CLASSICS

RABELAIS

Gargantua and Pantagruel

Translated by M. A. SCREECH

Optimismul pedagogic

Thomas Morus

1478-1535

Utopia

Tommaso Campanella

1568-1639

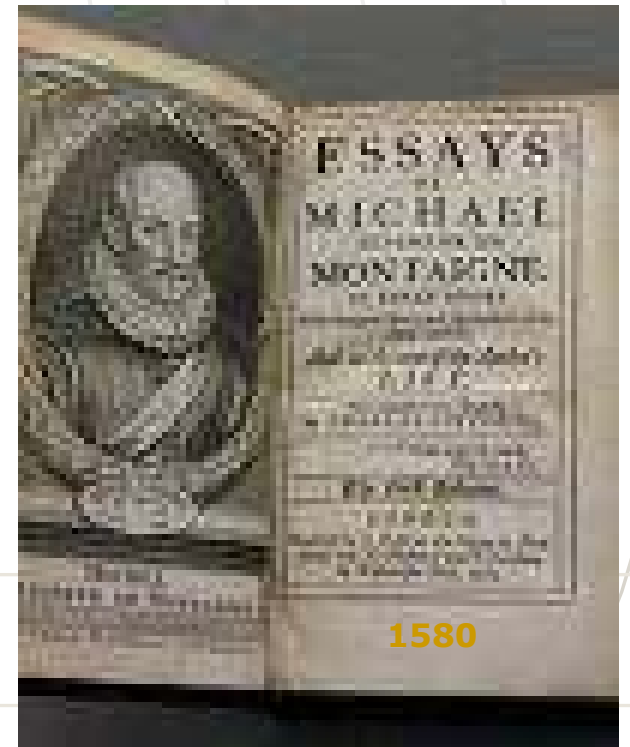
Cetatea Soarelui

Optimismul pedagogic

Michel de Montaigne
1533-1592

**În locul unui cap plin de cunoștințe
este de preferat o minte bine sistematizată.**

Optimismul pedagogic

**Jan Amos Comenius
(Komensky)**

1592-1670

**DIDÁCTICA
MAGNA**

1657

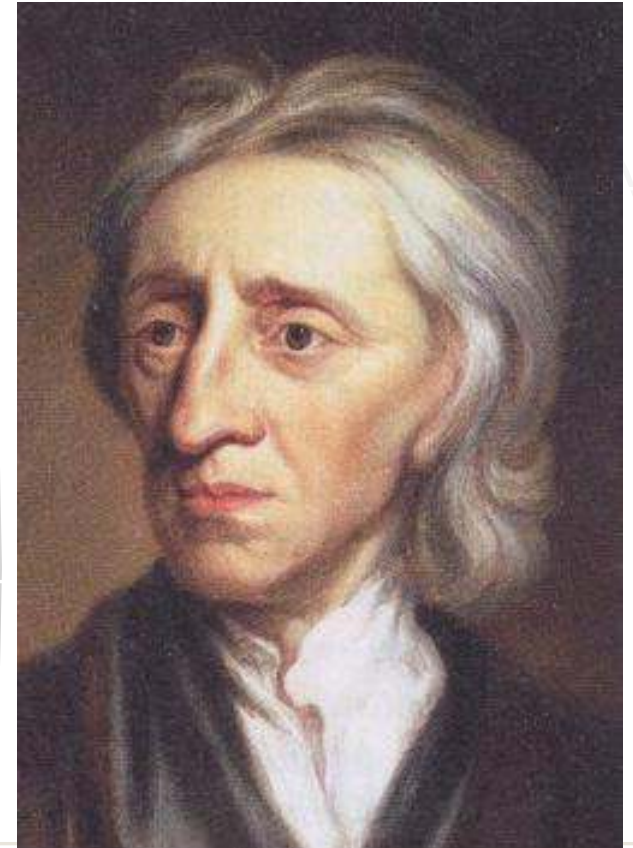
**Omni homo fit per educationem
(erudiție, moralitate, pietate).**

Optimismul pedagogic

John Locke

1632-1704

Omul este o ființă educabilă; copilul vine pe lume cu rațiune, dar eficiența ei se împlinește în exercițiul educativ

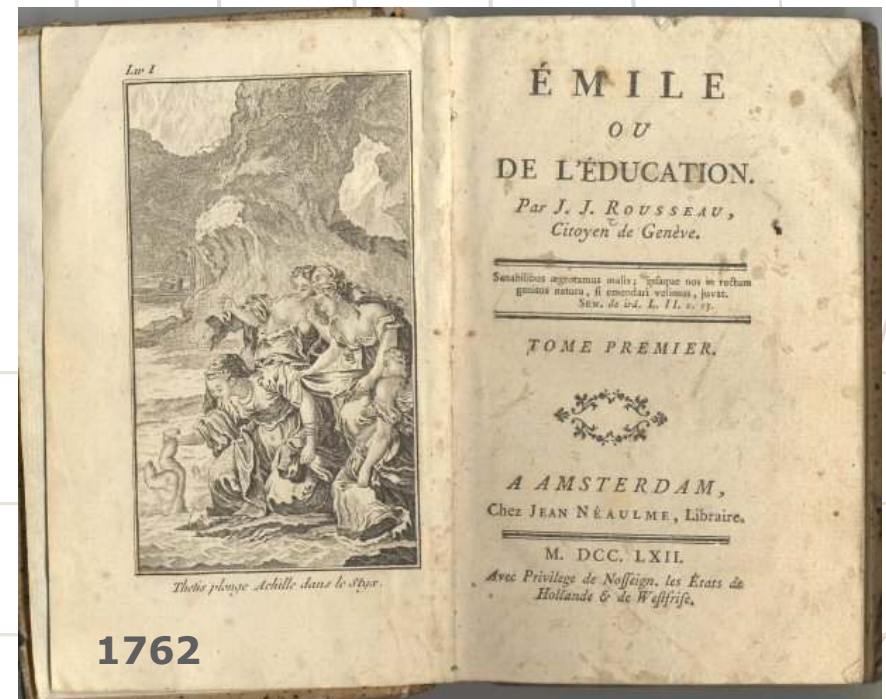
***Câteva cugetări
aspra educației
(1683)***

Optimismul pedagogic

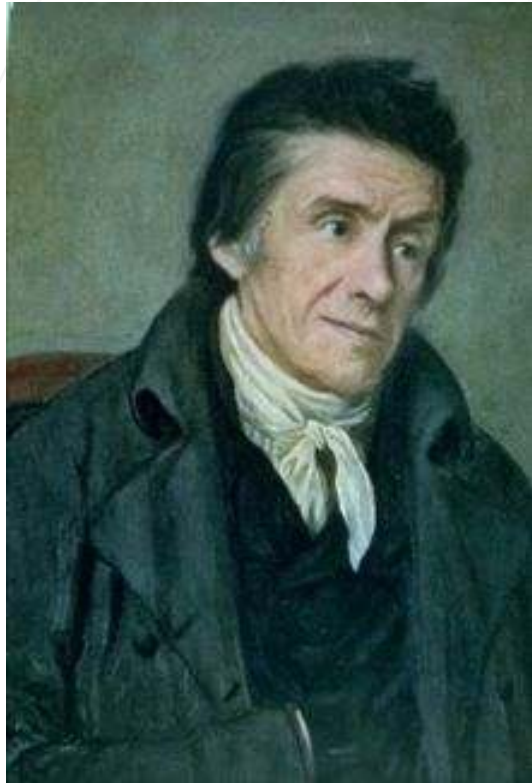
Jean-Jacques Rousseau
1712-1778

De la natură copilul
este bun și liber;
societatea îl corupe.

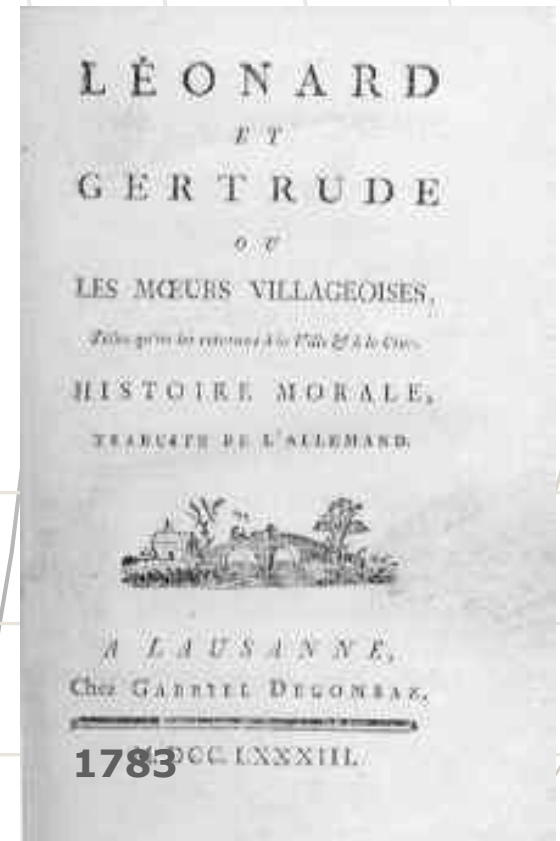
Optimismul pedagogic

Johann Heinrich Pestalozzi
1746-1827

Educatorul
trebuie să
posede
calități
precum:

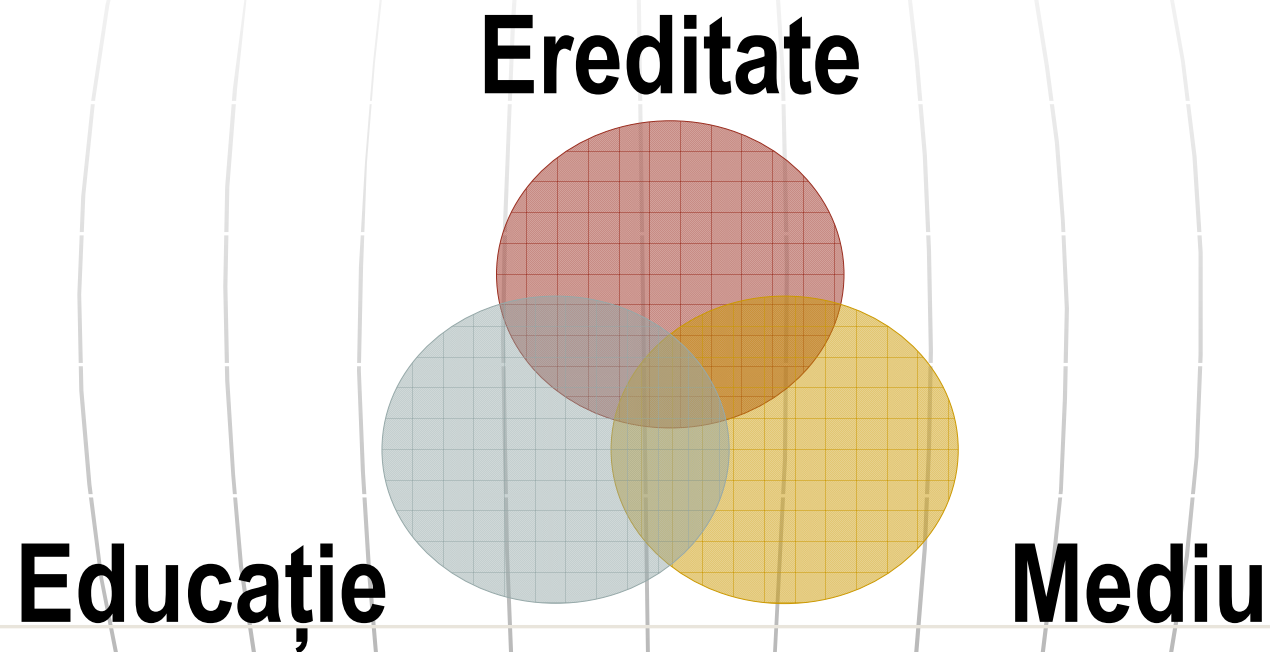
pregătire de specialitate și
didactică, iubire și dăruire
sinceră față de copii, bun
conducător și organizator.

Scepticismul pedagogic

- Se manifestă ca urmare a conflictelor, războaielor, perioadelor de refacere după dezastre naturale și sociale, care au generat stări de tensiune și dezamăgiri cu privire la educația omului.
- Susține predestinarea biologică, genetică a omului și imposibilitatea influențării exterioare a formării și dezvoltării sale.
- Reprezentanți: Martin Heidegger, Jean Paul Sartre, etc.

Realismul pedagogic

Aplicație

Construiți un organizator grafic în jurul fiecărui factor al dezvoltării psihice și stabiliți, prin săgeți, interdependențele lor.

Criterii pentru evaluarea organizatorului grafic:

- ✓ **tema principală este plasată în centrul organizatorului;**
- ✓ **subtemele sunt plasate în jurul ei și sunt însoțite de caracteristici;**
- ✓ **toate subtemele importante sunt prezente;**
- ✓ **conține cel puțin 10-15 „sateliți”;**
- ✓ **organizatorul este ordonat și construit cu imaginație și simț artistic.**

Bibliografie

- **Iacob, L.**, (1998), *Repere psihogenetice. Caracterizarea vârstelor școlare*, în Cosmovici, A. și Iacob, L., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași
- **Nicola, I.**, (1996), *Tratat de pedagogie școlară*, București, E.D.P.
- **Păun, E.**, (1988), *Educabilitatea*, în Cerghit, I, Vlăsceanu, L., (coord.) *Curs de pedagogie*, Tipografia Universității din București